

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 830/06
13.02.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Слађане Накић-Момировић, Соње Бркић, Споменке Зарић и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА чији је пуномоћник АБ адвокат, против тужене Републике Србије, Министарства правде, коју заступа Републичко јавно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Окружног суда у Лесковцу Гж.244/06 од 31.1.2006. године, у седници одржаној 13.2.2007. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Општинског суда у Лесковцу П.3629/05 од 23.11.2005. године у ставу првом и другом изреке и пресуда Окружног суда у Лесковцу Гж.244/06 од 31.1.2006. године у делу у коме је одбијен као неоснован део тужбеног захтева преко досуђеног износа, тако што се обавезује тужена Република Србија - Министарство правде да тужиљи Биљани Ракић из Лесковца за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части и слободе плати поред износа од 120.000,00 (стодвадесетхиљада) динара још 180.000,00 (стоосамдесетхиљада) динара што укупно износи 300.000,00 (тристахиљада) динара са законском затезном каматом почев од 23.11.2005. године па до исплате као и трошкове парничног поступка у износу од 127.375,00 (стодвадесетседамхиљадатристаседмдесетпет) динара а све у року од 15 дана од дана пријема пресуде, док се у односу на одбијајући део тужбеног захтева преко досуђеног а до траженог износа од 800.000,00 (осамстохиљада) динара ревизија тужиље одбија као неоснована.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Лесковцу П.3629/05 од 23.11.2005. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части и слободе исплати износ од 500.000,00 динара са законском затезном каматом од 23.11.2005. године па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева преко досуђеног износа од 500.000,00 динара а до тражених 800.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка исплати 67.750,00 динара.

Одлучујући о жалбама парничних странака Окружни суд у Лесковцу је пресудом Гж.244/06 од 31.1.2006. године преиначио првостепену пресуду у ставу првом и другом изреке, па је тужену обавезао да тужиљи за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части и слободе плати 120.000,00 динара, док је вишак тужбеног захтева преко досуђеног а до траженог износа од 800.000,00 динара одбијен као неоснован.

Против наведене другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 399. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП-а на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Током поступка је утврђено да је тужиља боравила у притвору у Окружном затвору у Лесковцу у периоду од 29.8.2001. до 27.9.2001. године па је одлуком Општинског суда у Лесковцу К.бр.252/02 која је постала правоснажна 29.4.2004. године ослобођена од одговорности. Такође је утврђено да је тужиља особа која до сада није била кривично гоњена ни осуђивана, да је супруга и мајка пунолетног сина који је био студент у то време, те да се ради о особи која је радила на таквом месту, које захтева свакодневни контакт са странкама, па обзиром на то да је велики број људи познавао тужиљу ван круга породице и ван професионалног окружења, нижестепени судови су закључили да је тужиљи неоснованим лишењем слободе углед у знатној мери нарушен и да се из основа променио однос окружења према њој. Тужиља је провела 30 дана у притворским просторијама Окружног затвора у Лесковцу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су закључили да је тужена у обавези да тужиљи надокнади причињену нематеријалну штету због претрпљених душевних болова због повреде угледа, части и слободе.

Међутим, основано се ревизијом тужиље указује на погрешну примену материјалног права у погледу висине досуђеног износа накнаде нематеријалне штете.

Наиме, душевни болови због повреде части, угледа, слободе и других права личности обухватају све штетне последице нематеријалне штете везане за личност оштећеног проистекле из неоснованог лишења слободе. Накнада нематеријалне штете у смислу члана 200. став 1. ЗОО има за циљ материјалну сатисфакцију због повреде напред наведених права личности а при одмеравању висине накнаде суд узима у обзир све околности случаја, објективне и субјективне природе као што су дужина трајања лишења слободе, тежина и природа кривичног дела, углед који је оштећени раније уживао у својој животној и радној средини, однос те средине према њему после лишења слободе и друге чињенице које утичу на природу, тежину и трајање психичких болова изазваних лишењем слободе.

Имајући у виду све околности које су у напред наведеном смислу нижестепени судови утврдили према налажењу Врховног суда сходно члан 200. став 2. ЗОО правичну новчану накнаду тужиљи представља износ од 300.000,00 динара за ове видове нематеријалне штете, те је преко досуђеног износа тужбени захтев превисоко постављен.

Приликом одмеравања висине правичне новчане накнаде Врховни суд је имао у виду и дужину трајања поступка обештећења обзиром да је штетни догађај окончан 27.9.2001. године а првостепена пресуда донета 23.11.2005. године.

Одлука о трошковима парничног поступка је донета сходно члану 150. и 161. став 2. ЗПП тако што је обавезан тужени да тужиљи исплати поред досуђеног износа и нужне трошкове за састав ревизије и таксе за ревизију што износи 59.625,00 динара, односно укупно 127.375,00 динара а све према Адвокатској тарифи и Закону о судским таксама ("Службени гласник РС",бр.61/05).

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 405. и 407. став 1. ЗПП-а одлучио као у изреци.

Председник већа-судија,

Снежана Андрејевић с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд